

KLASA: UP/I-960-03/98-07/56
URBROJ: 558-03/4-98-2
Zagreb, 11. rujna 1998.

Na temelju članka 202. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku ("Narodne novine" broj 53/91), članka 26. stavka 1. Zakona o mjeriteljskoj djelatnosti ("Narodne novine" broj 11/94) i članka 8 stavka 1. Pravilnika o načinu na koji se provodi tipno ispitivanje mjerila ("Narodne novine" broj 93/96), u povodu zahtjeva za tipno ispitivanje mjerila tvrtke Landis & Staefa, Freudeova 94, Zagreb, radi odobravanja tipa mjerila, ravnatelj Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo izdaje

TIPNO ODOBRENJE

1. Odobrava se tip mjerila:
  - vrsta mjerila: Mjerilo toplinske energije
  - tvornička oznaka mjerila: Megatron
  - proizvođač mjerila: Landis & Staefa (Deutschland) electronic GmbH
  - mjesto i država proizvodnje mjerila: 99974 Muehlhausen, Njemačka
  - službena oznaka tipa mjerila: **HR Q-2-1015**
2. Mjerila iz točke 1. ovog tipnog odobrenja mogu se podnositi na ovjeravanje.
3. Ovo tipno odobrenje vrijedi 10 godina.
4. U prilogu ovom tipnom odobrenju su podaci propisani u članku 9. stavku 2. Pravilnika o načinu na koji se provodi tipno ispitivanje mjerila.

Obrazloženje

Tvrtka Landis & Staefa, Freudeova 94, Zagreb podnijela je ovom Zavodu, 12.kolovoza 1998., zahtjev za tipno ispitivanje mjerila iz točke 1. ovog tipnog odobrenja. Uz zahtjev je priložena tehnička dokumentacija o mjerilu i potreban uzorak mjerila.

Tipnim ispitivanjem mjerila iz točke 1. ovog tipnog odobrenja provedenim sukladno Pravilniku o načinu na koji se provodi tipno ispitivanje mjerila i izvešćem o ispitivanju utvrđeno je da mjerila zadovoljavaju mjeriteljske zahtjeve propisane Pravilnikom **O metrološkim uvjetima kojima moraju udovoljavati mjerila toplinske energije** ("Narodne novine" broj 53/91) i da su prikladna za uporabu.

Ovo tipno odobrenje vrijedi 10 godina na temelju članka 8. stavka 2. Pravilnika o načinu na koji se provodi tipno ispitivanje mjerila.

Slijedom navedenog odlučeno je kao u izreci ovog tipnog odobrenja.

Upravna pristojba po tarifnom broju 1. i 2. Zakona o upravnim pristojbama ("Narodne novine" broj 8/96) u iznosu od 20,00 kn i 50,00 kn naplaćena je od podnositelja zahtjeva i poništена na zahtjevu.

Prilog: kao u tekstu (9 str.)

RAVNATE LJ

dr.sc. Jakša Topić, dipl.ing.

Dostaviti:

1. Tvrtka Landis & Staefa, Freudeova 94, Zagreb
2. OMN – Zagreb, Osijek, Rijeka, Split
3. Pismohrana, ovdje
4. Glasilo Zavoda

1. Primjenjeni tehnički propisi i norme

- a) Pravilnik o metrološkim uvjetima kojima moraju udovoljavati mjerila toplinske energije(N.N. 53/91)
- b) Pravilnik o načinu na koji se provodi tipno ispitivanje mjerila (N.N. 93/96)

2. Opis mjerila

2.1. Tehnički podaci

2.1.1. Izvedba:

Cjelovito mjerilo toplinske energije s mikroprocesorom za ugradbu u povrat kruga za izmjenu topline, ili kao cjelovito mjerilo u izvedbi hidrauličkog mjerila protoka u mjernoj ćeliji, ili kao hidrauličko mjerilo protoka s mjerilom temperature Pt1000 ugrađenim u mjernoj ćeliji, ili kao jednomlazno mjerilo protoka.

Hidrauličko mjerilo protoka izvedeno je s elektroničkim generiranjem impulsa broj kojih je razmjeran protoku. Mjerilo protoka radi u području električne vodljivosti vode od $2 \mu\text{S}/\text{cm} \dots 2000 \mu\text{S}/\text{cm}$.

Računska jedinica može biti odijeljena od mjerila protoka. Duljina oklopljenoga kabela za spoj računske jedinice s mjerilom protoka ograničena je na 1,0 m.

2.1.2. Napon napajanja: baterija 3 V

2.1.3. Granice temperaturnoga područja t: $20 \dots 140^\circ\text{C}$

2.1.4. Granice temperaturne razlike Δt : $5 \dots 120 \text{ K}$

2.1.5. Temperaturna osjetila:

Odvojeno tipno odobreni otporski termometri od platine Pt1000 s dvožičnim priključkom prema DIN-IEC 751, izdanje iz srpnja 1996. godine.

Duljina oklopljenog voda koji spaja termometre iz dovoda i odvoda s računskom jedinicom ne smije biti veća od 1,5 m.

Mjerila protoka u mjernoj ćeliji s ugrađenim mjerilom temperature mogu biti samo s odvojeno uparenim oklopljenim vodovima.

2.1.6. Nosilac topline: voda

2.1.7. Električna vodljivost vode: $2 \mu\text{S}/\text{cm} \dots 2000 \mu\text{S}/\text{cm}$

2.1.8. Temperaturno područje primjene mjerila protoka t_p : $15^\circ\text{C} \dots 90^\circ\text{C}$

2.1.9. Nominalni protok Q_n , položaj ugradbe i mjeriteljski razred točnosti

Q_n (m^3 / h)	mjeriteljski razred točnosti za vodoravni položaj ugradbe:	mjeriteljski razred točnosti za okomiti položaj ugradbe:
0,6	A ili B ili C	A ili B
1,5	A ili B ili C	A ili B

Vodoravni položaj ugradbe znači da je ravnina poklopca mjerila protoka u vodoravnom položaju. Okomiti položaj ugradbe znači zaokretanje mjerila protoka oko vodoravne osi između priključaka.

Mjerila protoka u mjernej čeliji s ugrađenim mjerilom temperature odobrena su isključivo u mjeriteljskom razredu točnosti A ili B i za protok $Q_n = 1,5 \text{ m}^3 / \text{h}$

2.2. Način rada:

Hidrauličko mjerilo protoka mjeri promjene otpora i kapaciteta i iz tih podataka generira impulse, čiji je broj razmjeran protoku vode.

Računska jedinica mjerila toplinske energije podatak o protoku dobiva na temelju impulsa koje joj šalje hidrauličko mjerilo protoka. Toplinski koeficijent vode određuje se na temelju izmjerениh temperatura polaza i povrata.

Računska jedinica mjerila toplinske energije određuje umnoške izmjerene razlike temperature polaza i povrata s toplinskim koeficijentom vode i s iznosom protoka. Izračunane iznose toplinske energije računska jedinica zbraja i na LCD pokaznom uređaju prikazuje iznos ukupne toplinske energije. Računska jedinica može imati izlaze za daljinsko očitavanje energije i obujma, preko kojih nije moguće utjecati na mjerilo toplinske energije.

Na poziv tipkom mogu se na LCD pokaznom uređaju prikazati i drugi parametri.

2.3. Ispitni izlazi:

Ispitni izlazi omogućuju dobivanje impulsa čiji broj je razmjeran iznosu izmjerenoj obujma i toplinske energije. Ti impulsi olakšavaju ovjeravanje mjerila toplinske energije. Nakon ovjeravanja moraju se ispitni izlazi zaštiti od neovlaštena pristupa.

2.4. Razredba radnog okruženja:

Cjelovito mjerilo toplinske energije Megatron prema normi HRN EN 1434-4:1998 spada u razred radnog okruženja A.

3. Postupak ovjeravanja i žigosanja

Ovjeravanje mjerila toplinske energije Megatron provodi se u skladu s Pravilnikom o mjeriteljskim zahtjevima za mjerila toplinske energije.

Ispitivanje mjerila protoka kod ovjeravanja provodi se isključivo toplom vodom (temperature $50^\circ\text{C} \pm 5^\circ\text{C}$).

Barem u jednoj točki mora se utvrditi da se vrijednosti na ispitnom izlazu slažu s vrijednostima na LCD prikazu energije.

Ispravna mjerila ovjerava se postavljanjem ovjernog žiga-naljepnice (v. sliku 3 i 5) prema Naredbi o žigovima i ispravama kojima se ovjerava ispravnost mjerila (N.N. 93/94)

Ustanovama ovlaštenim za pregled, odnosno ovlaštenim ispitnim laboratorijima za toplinsku energiju mora se na njihov zahtjev staviti na raspolaganje ispitni konektor koji služi za ovjeravanje.

Uz svaki uređaj moraju se priložiti upute za uporabu i uputeza sastavljanje.

4. Dokumentacija za identifikaciju mjerila i prikaz zaštite od neovlaštena pristupa

Slika	Opis	Stranica
1	Izgled mjerila toplinske energije Megatron s jednomlaznim mjerilom protoka	5
2	Izgled mjerila toplinske energije Megatron s mjerilom protoka u mjernoj ćeliji	6
3	Mjesto ovjernog žiga kod mjerila toplinske energije Megatron s jednomlaznim mjerilom protoka	7
4	Zaštita mjerila toplinske energije Megatron s jednomlaznim mjerilom protoka od neovlaštena pristupa	7
5	Mjesto ovjernog žiga i zaštita od neovlaštena pristupa kod mjerila toplinske energije Megatron s mjerilom protoka u mjernoj ćeliji	8
6	Natpisna pločica mjerila toplinske energije Megatron	9

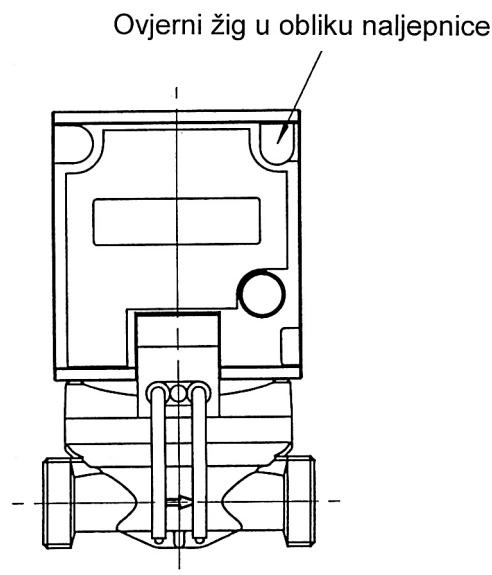
Slika 1: Izgled mjerila toplinske energije Megatron s jednom laznim mjerilom protoka

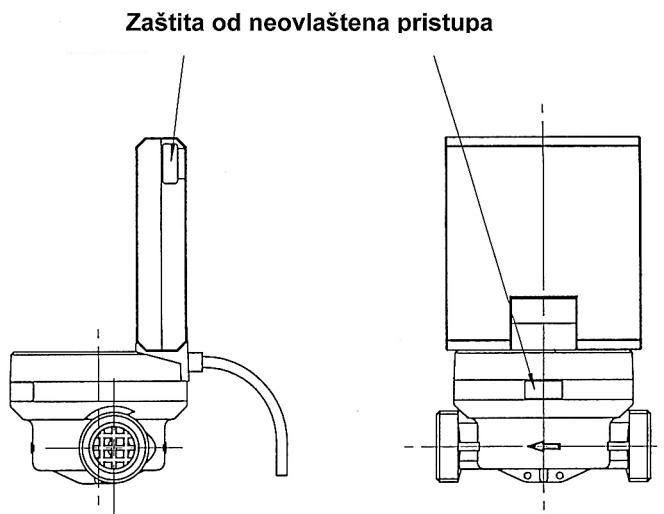
Slika 2: Izgled mjerila toplinske energije Megatron s mjerilom protoka u mjernoj ćeliji

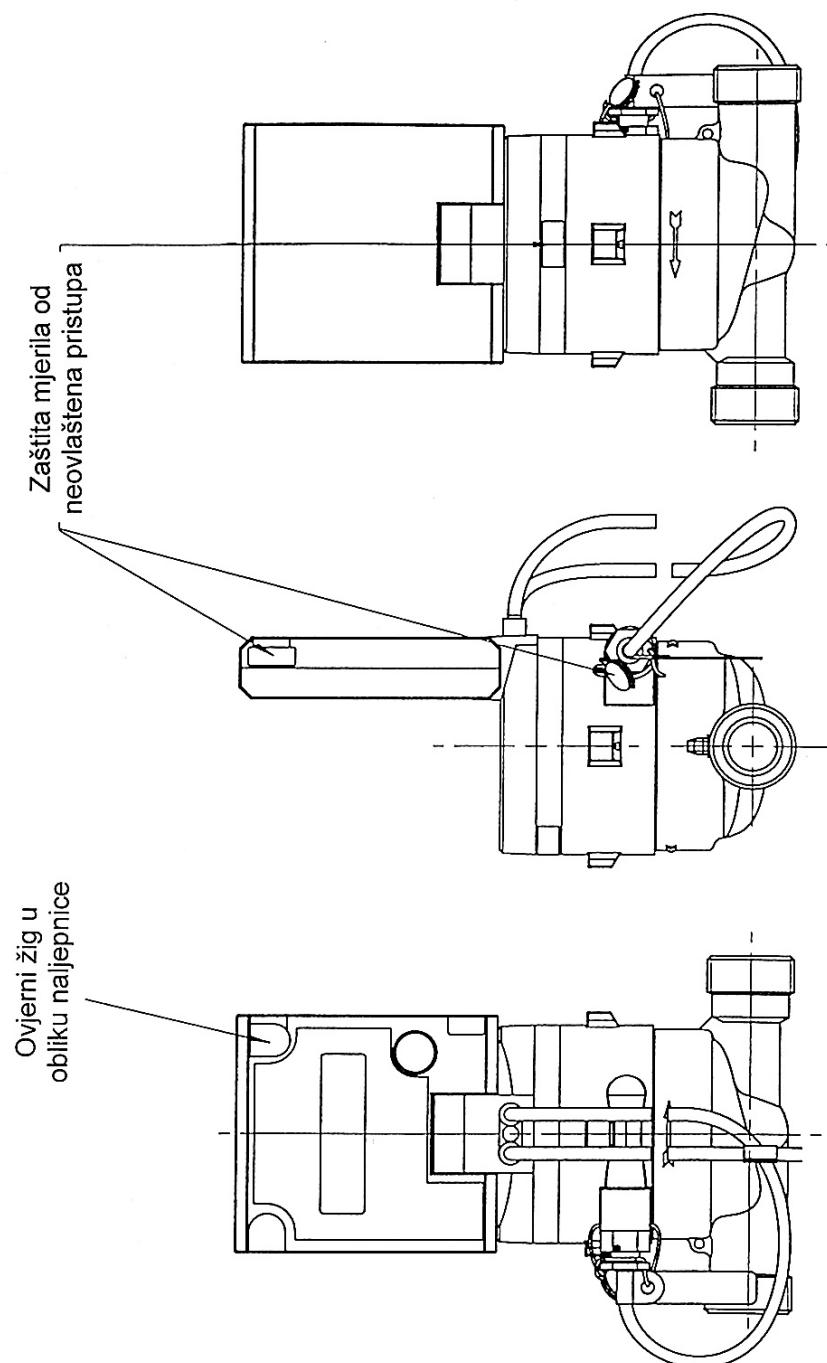
Slika 3: Mjesto ovjernog žiga kod mjerila toplinske energije Megatron s jednomlaznim mjerilom protoka

Slika 4: Zaštita mjerila toplinske energije Megatron s jednomlaznim mjerilom protoka od neovlaštena pristupa

Slika 5: Mjesto ovjernog žiga i zaštita od neovlaštena pristupa kod mjerila toplinske energije Megatron s mjerilom protoka u mjernoj ćeliji

Slika 6: Natpisna pločica mjerila toplinske energije Megatron

